

Mateřská škola Horní Jelení
Příspěvková organizace
Havlíčkova 517

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Svět kolem nás“

Č.j. 125/22

Eva Richtrová – ředitelka
a kolektiv pedagogů

Obsah:

I.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
II.	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
III.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	5
	Věcné podmínky	5
	Životospráva	6
	Psychosociální podmínky	6
	Organizace	7
	Řízení mateřské školy	8
	Personální a pedagogické zajištění	9
	Spoluúčast rodičů	9
IV.	PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH A DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČJ.....	10
V.	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET	13
VI.	ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	14
VII.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	16
VIII.	OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	19
IX.	EVALUAČNÍ PLÁN	28

ŠVP nabývá platnosti 1. 9. 2022 a je platný do 31. 8. 2026

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy:	Mateřská škola Horní Jelení příspěvková organizace
Adresa školy:	Havlíčková 517 Horní Jelení 533 74
Číslo telefonu:	466 673 231
E-mail:	info@mshj.cz
Webové stránky:	www.mshj.cz
Zřizovatel školy:	Město Horní Jelení Komenského náměstí 114
Kapacita školy:	100 dětí
Provoz školy:	6.15 – 16.15 hodin
Právní forma:	Právní subjekt od 1.1. 1995
Forma hospodaření:	Příspěvková organizace
Ředitelka školy:	Eva Richtrová
Zástupkyně ředitelky:	Eva Škoudlínová
Počet pedagogických pracovníků:	8 + asistent pedagoga, školní asistent
Počet provozních pracovníků:	4
Počet tříd:	4
Věk dětí:	3 – 7 let (při volné kapacitě i děti 2,5 leté)
Součást MŠ:	Školní jídelna vankova@mshj.cz

Při MŠ pracuje **Rodičovský klub** registrovaný MV ČR.
V MŠ nevznikla **odborová organizace**.

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola se nachází v krásném prostředí malého města, obklopeného ze všech stran přírodou - lesy, louky, přírodní vodní plochy. Děti se tedy pohybují denně v pěkném a čistém přírodním prostředí. Původní MŠ se nacházela v budově starého loveckého zámečku pánů z Bubna a Litic. Od roku 1950 zde byl zaveden celodenní provoz a stravování dětí. Pro malou kapacitu objektu se začala stavět nová budova. Provoz v ní začal 1. 9. 1982 s kapacitou 120 dětí, nyní je to 100 dětí.

Naše MŠ je čtyřtřídní. Má dvě podlaží. V přízemí se nachází prostorná školní kuchyně, sklady a nájemní byt, v 1. patře jsou dvě třídy (Motýlci, Lištičky), ve druhém patře také dvě (Koťátka, Broučci). Budova je situována S – J: na jižní stranu velkými okny tříd, na stranu severní chodbou a sociálními zařízeními. Vytápění ústředním topením na tuhá paliva od září 2002 přešlo na topení na zemní plyn. Všechny třídy jsou velmi prostorné, každá má odpovídající sklady na hračky, velkou umývárnu, sociální zařízení a zázemí pro učitelky. Mezi oběma třídami je v každém patře malá kuchyňka pro výdej jídel, která jsou posílána ze školní kuchyně výtahem, a mytí nádobí. V době, kdy nejsou naplněny všechny třídy, slouží ta volná jako stálá ložnice.

K budově školy přiléhá velká zahrada. V roce 2000 část zahrady zastavěl obecní úřad novými rodinnými domky. Jako náhradu dali zastupitelé zbudovat zahradu novou, s velkou dřevěnou průlezkou, s pískovištěm, pergolou nad druhým zrekonstruovaným, dětským hřištěm pro míčové hry, ohništěm a novou zelení. Celé toto vybavení jsme z bezpečnostních a technických důvodů museli vyměnit za nové v roce 2009 sestavami od firmy Tomovy parky. V roce 2013 byla rekonstruována plocha na míčové hry na umělý povrch. Průběžně bylo vybavení zahrady doplňováno pro maximální vyžití dětí při pobytu venku (např. kopec, sezení, vahadlové houpačky, proutěné průlezkové truhlíky k vlastnímu pěstování aj.). V létě roku 2017 byla obnovena dlažba v celém prostoru zahrady. V roce 2020 dále obohacena o prvky rozvíjející smysly dětí – zvukový xylofon, vodní kaskáda, provazová balanční průleзка, hmyzí domky, krmítko, hmatový chodníček.

Během provozu mateřské školy proběhlo několik velkých rekonstrukcí. První byla v letech 1993-94 tolik potřebná oprava rovné střechy, do které zatékalo hned druhý rok provozu. Byla vybudována dřevěná konstrukce a ta poté oplechována, takže se změnil celkový profil budovy. V letech 2000 a 2001 byl rekonstruován vodovod v celé budově školy. V létě 2002 byla provedena generální oprava a nátěr oken na jižní straně budovy, proběhla rekonstrukce kotelny a výměna kotlů na tuhá paliva za kotle plynové. Stejně tak čekala oprava okna na straně severní a s tím související nátěr dřevěných žaluzií, sloužících k odvětrávání. Tato akce se uskutečnila o prázdninách roku 2005, kdy se zároveň vymalovaly chodby a natřely emailové plochy veselými a teplými barvami. V roce 2006 proběhl nátěr střechy, okapů. Také byly vyměněny dětské WC.

Léto 2008 bylo ve znamení zateplování celé budovy, což obnášelo i výměnu všech oken a novou barevnou omítku. V souvislosti s touto akcí proběhlo pokračování o prázdninách 2009, což obnášelo výměnu topných těles. V létě 2013 započala dlouho plánovaná rekonstrukce osvětlení ve třídách, která pokračovala i ve dvou následujících letech. V roce 2019 bylo kompletně vyměněno odpadní potrubí a dlažba v celém prostoru kuchyně a provozního zázemí, a to pokračovalo v r.2021 celkovou rekonstrukcí umýváren a WC ve všech třídách a v zázemí pedagogů. O prázdninách 2022 bylo obnoveno schodiště, vymalovány chodby.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

- ❖ Naše MŠ má dostatečně velké prostory – 4 prostorné třídy, rozdělené na dvě části. Jedna vybavená stolky s nastavitelnou výškou, sloužící ke stravování, děti je využívají ke hře jak samostatně, ve dvojicích nebo skupinkách (mozaiky, konstruktivní stavebnice, stolní a didaktické hry, labyrinty a další) a probíhají zde činnosti a aktivity zaměřené na individuální práci s dětmi. Výtvarné a tvořivé činnosti probíhají u pracovních stolečků, děti mají přístupné materiály a pomůcky k tvoření dle fantazie, modelování, střihání, lepení, malbě, manipulaci s kinetickým pískem...

Také jsou zde umístěny koutky na pozorování, pokusy, manipulaci s přírodninami, různými druhy materiálů.

Druhá část tříd slouží jako herna, tělocvična, relaxační místnost a prostor ke spánku. Součástí jsou klidové koutky k uspokojení individuálních potřeb dětí být samo, odpočinout si, pro relaxaci s knihou, hudební koutek, kuchyňky, obchod, dílna, domečky se skluzavkami.. Prostorové uspořádání vyhovuje různým skupinovým či individuálním činnostem dětí dle jejich přání. Děti mají v dosahu hračky, pomůcky, vybavení na tělovýchovné aktivity, aby je mohly spontánně využít v průběhu her.

Ke třídám přiléhá vždy umývárna s dětskými WC a navazující šatnou. Také prostor pro pedagogy (šatna, hygienické zázemí), sklad pro uložení pomůcek.

- ❖ Dětský nábytek je prakticky sestaven do otevřených nízkých polic, aby všechny uložené hry, stavebnice, výtvarné potřeby atd. byly v dosahu dětí. U starších dětí jsou použity symboly pro orientaci při jejich ukládání. Větší kostky, auta, kočárky, doplňky ke hrám dětí, tělocvičné nářadí jsou uloženy v koutcích a v otevřeném prostoru skladu, kde jsou kdykoliv dostupné při hře dětí na koberci.
- ❖ Hygienické zařízení i dětská lehátka jsou přizpůsobeny všem požadavkům, odpovídají počtu dětí, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Je dbáno na jejich estetický vzhled a je průběžně obnovováno.
- ❖ Děti se samy svými výtvoři a nápady podílejí na výzdobě MŠ. Dětské práce jsou umístěny tak, aby je mohli shlédnout rodiče i veřejnost – v šatnách a na chodbách budovy. Také se prezentujeme v příchozí chodbě na Městském úřadě.
- ❖ Na budovu MŠ bezprostředně navazuje zahrada. Ta je vybavena tak, aby dětem umožňovala rozmanité aktivity. Její součástí jsou 2 pískoviště, lezecká stěna, visuté i kyvadlové houpačky, pružinová houpadla, průlezky, kladina, proutěný tunel, kopec sloužící především k zimním radovánkám, hřiště s umělým povrchem na míčové hry, věž s visutým mostem a skluzavkou, dřevěnými lavičkami a stolky. Také vybavení pro rozvoj smyslového vnímání dětí – vodní kaskáda, dřevěný xylofon, hmatový chodníček. Truhlíky sloužící k názornému pěstování vlastních plodin, pozorování růstu, péči o rostliny, hmyzí domky, krmítka – rozvíjení kompetencí v oblasti environmentální výchovy. Vybavení jako hračky, koloběžky, slunečníky, kočárky, stany atd. je uloženo ve skladu, který je součástí zahrady a je spojen s letní umývárnou a WC.
- ❖ Všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ a jejich vybavení splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů a jsou pravidelně kontrolovány a doplňovány.
- ❖ Ve třídách jsou používány ionizátory vzduchu.

- ❖ Vstup do budovy umožňují čipové karty, které si rodiče zakoupí při zahájení docházky dítěte do MŠ.

Životospráva

- ❖ Jídelníček je sestavován svědomitě a promyšleně, jeho součástí je pestrá, plnohodnotná a vyvážená strava, která odpovídá daným předpisům. Součástí každého jídla je vždy čerstvá zelenina nebo ovoce, ráno volně dostupné ovocné mísy, k obědu saláty, zeleninové oblohy, kompoty, ovocné šťávy a džusy.
- ❖ Vždy je dodržována a pravidelně kontrolována správná technologie přípravy a vydávání pokrmů i nápojů. V jídelním lístku jsou označeny alergeny, které strava obsahuje. Jídelní lístek je aktuálně uveřejňován na webových stránkách a na informační nástěnce na chodbě MŠ v 1.patře.
Dětem je k dispozici v průběhu celého dne dostatek tekutin – od rána na třídách mají možnost volby mezi vodou a čajem, při svačinkách k tomu nabízený mléčný nápoj. Děti jsou vedeny k samostatnosti při nalévání a stolování, učí se volit a odhadnout množství a druh, jsou vedeny k odpovědnosti za svá rozhodnutí. Oblíbené jsou tzv. „mazací středy“, kdy si děti servírují a mažou svačinku samy. Pitný režim je zajištěn i na zahradě, kde si děti „čepují“ z určené nádoby do svých lahvíček.
Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly (viz Organizace dne). Je nepřijatelné, násilně děti nutit do jídla. Děti jsou k jídlu motivovány, důležitá je spolupráce s rodiči.
- ❖ Je zajištěn pravidelný denní režim, který se řídí potřebami jídla, pití, relaxace a individuálními potřebami dětí (viz. Organizace dne). Na druhou stranu, je natolik pružný, aby umožňoval přizpůsobit organizaci činností potřebám a aktuální situaci (delší adaptaci nejmladších dětí, rodičům přivádět děti dle potřeb, mimořádné akce MŠ, neplánované události, apod.).
V denních činnostech jsou vždy respektovány individuální potřeby dítěte (aktivity, odpočinek, spánek). Dětem jsou umožňovány klidové činnosti. Donucovat děti ke spánku je nepřijatelné.
- ❖ Dbáme na to, aby děti byly každodenně dostatečně dlouhou dobu venku. Program činností je přizpůsobován okamžité kvalitě ovzduší (silný vítr, prudký déšť, mráz nad 10°C, inverze).
Děti mají dostatek volného pohybu nejen venku – na školní zahradě, ale hojně využíváme zdravého prostředí okolních lesů a luk, ale samozřejmě i ve třídách – sestavy pro volnou aktivitu dětí, tělovýchovné chvílky, ranní rozevičky, Tv hry..
- ❖ Všichni zaměstnanci naší MŠ poskytují tak dětem přirozený vzor.

Psychosociální podmínky

- ❖ Dětem je vytvářeno vlídné, vstřícné, laskavé a přátelské prostředí, ve kterém děti nachází lásku a porozumění a mají možnost projevit svoje city, pocity a sdělovat své dojmy, tak aby se zde děti cítily spokojeně, bezpečně a jistě.
Nově přichozí děti mají možnost postupné adaptace na nové prostředí. S rodiči adaptační týden před nástupem do MŠ, také podporujeme postupné zvykání nejmladších dětí v kratších denních intervalech vždy ve spolupráci s rodiči. Všichni mají možnost účastnit se akcí Rodičovského klubu, na divadelních představeních a jiných akcích pořádaných školou, o nichž jsou informováni prostřednictvím webových stránek. Rodiče mají právo po dohodě s pedagogy

vstupovat do třídy a her dětí, svými nápady a připomínkami ovlivňovat chod MŠ, na informace o dítěti.

- ❖ Ve vztazích mezi dětmi i dospělými je projevována vzájemná důvěra, úcta, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemná pomoc a podpora. Všichni dospělí jsou pro děti příkladem.

Nejméně organizujeme soutěživé hry a činnosti, které podporují nezdravou soutěživost a soupeření mezi dětmi.

Jednoznačně formulujeme pravidla chování a jednání (s využitím symbolů), které vytváříme ve spolupráci s dětmi a vedeme k pochopení, dbáme na jejich dodržování a učitelky jsou dobrým vzorem. Dáváme dětem jasné a srozumitelné pokyny.

Na děti jsou kladeny přiměřené nároky, aby opakovaně neprožívalo pocit selhání a křivdy, naopak oceňujeme jejich úsilí a úspěch. Všechny děti mají právo na rovnocenné postavení, jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné.

Provádíme průběžně kvalitní pedagogickou diagnostiku dětí, výsledky využíváme v další výchovně-vzdělávací práci směřující k maximálnímu rozvoji jednotlivých dětí v rámci jejich individuálních možností.

Děti jsou průběžně dostatečně motivovány, vytváříme podněty a aktivity podporující estetické vnímání, cítění a prožívání dítěte.

Vedeme je k tomu, aby si uvědomovaly svá práva, ale i povinnosti a odpovědnost za své chování.

Přílohou ŠVP je Minimální preventivní program. Starší děti jsou zapojeny do projektu „Stop násilí“ – jak si poradit v neočekávané situaci, vyřešit problém.

Je věnována dostatečná pozornost tomu, jak dítě řeší své spory a konflikty. Jsou vedeny k samostatnosti v řešení nastalých situací.

- ❖ Dodržujeme pravidla péče o zdravé a bezpečné prostředí v MŠ (Pokyn o zajištění bezpečnosti a zdraví dětí, Školní řád, předpisy BOZP). Jsou stanovena rizika bezpečnosti a ochrany zdraví, jejich předcházení je součástí poučení všech zaměstnanců MŠ. Děti jsou neustále a průběžně seznamovány a poučovány o nebezpečí a vedeny k ochraně zdraví svého a ostatních dětí.
- ❖ Vytváříme školu otevřenou, plánování třídních vzdělávacích programů měníme s ohledem na aktuální dění nebo existující problémy. Podporujeme a vítáme spolupráci se zákonnými zástupci, základní školou, městským úřadem, domy s pečovatelskou službou, logopedy, PPP Pardubice, SPC Hradec Králové. Také spolupracujeme s MAS Holicko při čerpání prostředků EU formou Šablon pro MŠ – podpora personální pozice školního asistenta, vzdělávání pedagogů, projektů pro děti v MŠ i mimo ní (programy Malé technické univerzity, návštěva ekocenter, Planetária Hradec Králové, knihoven..), besedy pro rodiče.

Organizace

- ❖ Denní režim v naší MŠ je dostatečně pružný, je rozdělen do volných bloků, řídí se potřebou jídla a odpočinku. Vždy reaguje na aktuální individuální potřeby dětí. Činnosti dětí jsou vyvážené (spontánní a řízené), rozvíjející průběžně a komplexně všechny vzdělávací oblasti. Samozřejmě poměr spontánních a hra převažuje, především u nejmladších dětí. Je dbáno na právo na osobní soukromí dětí.

Děti mají dostatek prostoru a času pro spontánní hru a je jim umožněno jí dokončit nebo v ní později pokračovat. Činnosti jsou organizovány tak, že jsou

děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování a přitom pracovaly svým tempem a podle svých sil.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Plánování vždy vychází z potřeb a individuálních zvláštností dětí a z ŠVP.

V denním programu jsou pravidelně zařazovány pohybové aktivity – spontánní i řízené: ranní volná pohybová aktivita (i na náradí), u starších dětí zdravotně preventivní rozcvičky a prvky lerngymnastiky pro podpoření a rozvoj motoriky, soustředění, propojení mozkových hemisfér, dále říkadla s pohybem, pohybové hry, hudebně pohybové hry. Aktivity při vycházkách (využití přírodního prostředí v lese), nabídka na školní zahradě (průlezky, překážky, rovnovážná cvičení na kladince, pařezech, kopec, míčové hry na hřišti, hod na koš, sportovní náčiní, koloběžky a odrážedla). Při všech těchto činnostech je dbáno na bezpečnost a děti jsou průběžně poučovány o možných rizicích.

- ❖ Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné podmínky – viz věcné, psychosociální a životospráva. Podrobnosti o organizaci vzdělávání jsou uvedeny ve Školním a provozním řádu MŠ Horní Jelení.
- ❖ Nejsou překračovány stanovené počty dětí, spojování tříd je maximálně omezeno. Překrývání služeb učite

Organizace dne se řídí dobou jídla a odpočinku a je rozdělen takto:

- od 6:15 hodin ranní hry, spontánní činnosti, využití denní nabídky dle aktuálního tematu, individuální vých.péče, pohybové činnosti dětí (volná Tv aktivita, rozcvička)
- od 8:45 hodin hygiena, svačina
- společné a řízené činnosti dětí
- od 9:30 hodin příprava a pobyt venku (školní zahrada, vycházky do okolí MŠ)
- od 11:40 hodin hygiena, oběd
- odpolední odpočinek, relaxace, individuální hry pro nespavce
- od 14:30 hodin hygiena, odpolední svačina hry, spontánní činnosti, pobyt na školní zahradě

Řízení mateřské školy

- ❖ Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen fungující informační systém uvnitř MŠ – oběžníky, porady, osobní jednání, nástěnka u docházky zaměstnanců. A navenek – webové stránky, zápisy v Jelenských listech, hlášení a pozvánky veřejnosti na akce MŠ, osobní jednání a spolupráce s městským úřadem a ostatními organizacemi.
Při vedení zaměstnanců vytváří ředitelka ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, všichni jsou zapojováni do řízení školy, je respektován jejich názor. Podporuje všechny spolupracovníky na rozhodování o zásadních otázkách programu školy. Společně pracují na vytváření ŠVP, jeho vyhodnocování a zpětné vazbě. Při hodnocení práce všech zaměstnanců pozitivně motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci a podporuje sebereflexi.
- ❖ Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu školy, jsou smysluplné a z jejich výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- ❖ Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, s místní základní školou, s kulturní komisí při MěÚ, s veřejností, PPP v Pardubicích, SPC Svítání Pardubice, SPC Ústí nad Orlicí, MAS Holicko a s rodiči dětí.

Personální a pedagogické zajištění

- ❖ Všichni pedagogičtí pracovníci MŠ mají předepsanou odbornou kvalifikaci, jedna učitelka studuje obor předškolní pedagogiky. Průběžně se sebevzdělávají, ředitelka školy vytváří podmínky k dalšímu profesnímu růstu pracovníků a umožňuje jejich další systematické vzdělávání (semináře), které probíhá na základě Plánu DVPP. Většinou je využívána nabídka vzdělávacích center v Pardubicích a Hradci Králové. Vzájemně si sdělují poznatky a inspirace ze seminářů, nápady na literaturu.
Pedagogové jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a využívají pedagogické a metodické zásady výchovy (viz RVP pro MŠ) a vzdělávání pro předškolní děti. Na činnosti a práci s dětmi se systematicky a zodpovědně připravují, plánují dle TVP, vzájemně spolupracují, komunikují a vyhodnocují průběh vzdělávání, dosažené výsledky a vývoj dětí. Provádějí vzájemné hospitace. Průběžné vzdělávání se samozřejmě týká i provozních pracovníků.
- ❖ Specializované služby – logopedie, speciální vyšetření, které nejsou v kompetenci učitelek, zajišťují příslušní odborníci (PPP Pardubice, logopedka, SPC Hradec Králové), a to vždy ve spolupráci se zákonnými zástupci – viz následující kapitola Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.
Logopedie – v MŠ mají rozšířené vzdělání logopedické asistence 3 učitelky, které sledují vývoj řeči u všech dětí (práce ve třídě, individuální přezkoušení). U závažnějších poruch je rodičům doporučena logopedie, při lehčích mají rodiče možnost konzultace o postupech procvičování hlásek. Je zpracován Logopedický program pro postupný celkový rozvoj výslovnosti a řeči, součástí náplně třídních programů jsou pravidelné logochvilky.
Podpora znevýhodněných dětí s odlišným mateřským jazykem nebo jiným kulturním prostředím je formulována v kapitole.....
- ❖ Pravidelně využíváme konzultace a vyhodnocování IVP, nad vhodnými pomůckami, hračkami a nad pokroky a vývojem integrovaných dětí ve spolupráci s SPC a PPP.
- ❖ Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy zajištěna optimální pedagogická péče. Pravidelně se střídají v týdenních intervalech ranní a odpolední směnou. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické práce, a to při společných řízených činnostech, přípravě a pobytu venku, dobu oběda, chystání se na odpočinek dětí.

Spoluúčast rodičů

- ❖ Ve vztazích mezi rodiči a pedagogy se snažíme vytvářet atmosféru důvěry, otevřenosti a vstřícnosti, porozumění a ochoty spolupracovat. Rodiče se stávají partnery. Mají právo podílet se na dění v naší MŠ, účastnit se různých programů, vstupovat do her dětí (ráno i odpoledne), a to po dohodě s p.uč. s ohledem na atmosféru ve třídě. Jsou dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje – webové stránky, nástěnky, schůzky, individuální rozhovory, tematická setkání. Informace a rozhovory se týkají prospívání a podpory rozvoje dětí, pedagogové se snaží domlouvat s nimi společný postup při jejich výchově a vzdělávání, aby bylo vždy ku prospěchu dětí. Učitelky sledují potřeby jednotlivých dětí, rodin a snaží se jim vyhovět. Všichni zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají

diskrétnost. Jednají s rodiči vždy ohleduplně a taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny násilně.

- ❖ Rodiče nám pravidelně poskytují informace (osobně, formou dotazníků, na webových stránkách) o jejich názoru na chod a organizaci MŠ a z nich jsou vyvozovány závěry pro naši další práci. Též mají k dispozici Schránku důvěry pro průběžné i anonymní vyjádření.
- ❖ Při MŠ pracuje Rodičovský klub, který je samostatnou organizací. Pořádá akce pro děti, rodiče a veřejnost – Halloween, Martinská jízda, Vítání jara, Čarodějnice, Den dětí. Spolupracují s Městským úřadem a organizacemi v Horním Jelení, a to formou příspěvků, sponzorských darů a při organizaci uvedených akcí. Ty jsou velice zdařilé a oblíbené, s kladnými ohlasy od rodičů, dětí i veřejnosti.

IV. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPEC. VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI, DĚTÍ NADANÝCH A DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČJ

DĚTI SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Pedagogická diagnostika, stanovení podmínek:

Učitelka provede pedagogickou diagnostiku dítěte pomocí pozorování, rozhovoru, kresby, průběhu adaptace, projevů dítěte v kolektivu, reakcí na různé situace, a to od nástupu dětí po dobu nejdéle 2 měsíců. Závěry vyhodnotí a posoudí, zda bude potřeba zpracovat PLPP (PO 1. stupně). Pokud ano, je nutné ho zpracovat bezodkladně, domluvit setkání s rodiči, kde je seznámí se svými závěry a dalším společným postupem. Rodiče PLPP podepíší.

Učitelka pracuje dle stanoveného plánu a průběžně vyhodnocuje výsledky. Nejdéle po třech měsících posoudí, zda jsou vidět výsledky cílené práce dle PLPP, které zapíše. Pokud ano pokračuje dál dle PLPP a zaznamenává výsledky vždy 1x za 2 měsíce. Pokud opatření nepostačují, kontaktuje ředitelku a rodiče, kterým bude navrženo vyšetření dítěte v PPP Pardubice, a to vždy na jejich žádost.

Dále bude s dítětem pracováno dle výsledků a doporučení z vyšetření dítěte, dle stanovených podpůrných opatření – zpracování IVP, pomůcky, asistent pedagoga...a to vždy v úzké spolupráci s rodiči a s Mgr. Zdenou Matouškovou z PPP, SPC Svítání Pardubice a Hradec Králové.

Rodiče jsou seznámeni s průběhem vzdělávání dle IVP a je domluveno stejné působení na dítě i v domácím prostředí. IVP je 1x ročně vyhodnoceno v PPP a průběžné dosahování výsledků zaznamenáno písemně.

Podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se SVP:

- pozitivní přijetí dítěte a jeho promyšlené zapojení do kolektivu ostatních dětí
- plné zapojení dětí do všech činností, umožnění dosažení co největší samostatnosti

- podpora vytváření zdravého sebevědomí
- navázání úzké spolupráce s rodiči a spolupráce s odborníky

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Mezi základní charakteristiky nadaných dětí patří větší aktivita, menší potřeba spánku, schopnost se soustředit dlouhou dobu i na několik věcí současně, výborná paměť, rychlý rozvoj řeči, zájem o písmena, číslice a všeobecná zvědavost.

Nadané dítě má zpravidla velkou slovní zásobu, zajímá se o cizí slova, obvykle se naučí samy číst a psát. Před hračkami upřednostňují knihy, encyklopedie, počítač. Vyhledávají kontakt s dospělým.

Pokud takové dítě bude v naší MŠ, jsme připraveni sledovat projevy a činnosti dítěte, podporovat ho, individuálně rozvíjet. Vše konzultovat se zákonnými zástupci, případně doporučit vyšetření PPP (na žádost zákonných zástupců), kde úroveň nadání bude prokázáno a doporučena další opatření pro práci s dítětem = nastavení v IVP.

Dle těchto opatření zajistíme dítěti odpovídající podmínky, pomůcky a vybavení pro jeho další rozvoj.

Podmínky k rozvoji osobnosti dětí nadaných:

- promyšlená volba forem, metod a prostředků vzdělávání nadaných dětí
- vytvoření rozšiřujících aktivit v rámci třídy pro děti nadané
- navázání úzké spolupráce s rodiči nadaných dětí (doporučené aktivity)

Mateřská škola splňuje věcné, psychosociální, organizační a pedagogické podmínky pro vzdělávání dětí mimořádně nadaných, ale ne zcela splňuje odpovídající podmínky k plnohodnotnému vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola není bezbariérová a nedisponuje trvale pedagogy se speciálním pedagogickým vzděláním. Pozice asistenta pedagoga je zřízena vždy v souvislosti s podpůrnými prostředky stanovených v Doporučení PPP nebo SPC.

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA (dále také „děti-cizinci“)

- děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, tudíž potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka.
- mateřská škola vytváří podmínky k maximálnímu využití potenciálu každého dítěte s nedostatečnou znalostí českého jazyka s ohledem na jeho individuální možnosti
- MŠ pracuje systematicky s dětmi-cizinci od nejtělejšího věku s důrazem na intenzivní přípravu v povinném PV – příprava na vstup do ZŠ
- MŠ aktivně spolupracuje s rodiči, podporuje rozvoj znalosti češtiny i v domácím prostředí, nabízí konzultace ohledně OŠD v případě nedostatečné znalosti ČJ před nástupem do 1. třídy,
- MŠ poskytuje jazykovou podporu v rámci všech běžných činností, využívá sociálních kontaktů mezi dětmi a dospělými v MŠ

- dětem je poskytována individuální péče tak, aby zároveň nebyly nadměrně vyčleňovány ze skupiny
- učitelky během docházky zakládají dětem do portfolií pracovní listy a další materiály související s rozvíjením znalosti ČJ, zaznamenávají pokroky dítěte
- v případě potřeby učitelky doporučí spolupráci se ŠPZ, logopedem

- v případě alespoň 4 dětí v povinném předškolním vzdělávání s OMJ, dětí-cizinců zřizuje ředitelka školy skupinu pro jazykovou přípravu v rozsahu 1 hodina týdně, v souladu s § 1e) vyhlášky č. 14/2005, o předškolním vzdělávání, v platném znění.

V. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

Věcné podmínky

Dětem je nabízena vhodná škála hraček vzhledem jejich věku, která je průběžně doplňována. Děti jsou zařazeny v heterogenní třídě, proto jsou tyto hračky uloženy v dolních volně přístupných policích a boxech na zemi. S jejich výběrem, ukládáním, rozvojem hry pomáhá nejen učitelka, ale i chůva. Třída je vybavena nižšími stoly a židličkami, postupně dovybavujeme zahradu.

Hygienické podmínky

Děti používají běžné WC a umývárny v nejmladší třídě Motýlci, mají možnost využít stupátka pro lepší dosažitelnost, samozřejmě vždy s dopomocí chůvy.

Živospráva

Viz Podmínky životosprávy dětí od 3 do 6 let. Jsou respektovány individuální potřeby dětí – delší doba stolování, dokrmování, zajištění pitného režimu, dopomoc a péče je v kompetenci chůvy.

Psychosociální podmínky

Dětem je vytvářeno láskyplné prostředí, kde se cítí bezpečně a spokojeně. Je jim poskytován větší časový prostor pro sebe obslužné činnosti (oblékání, stolování, hygiena), hru, je brán ohled na dřívější únavu, potřebu střídat činnosti v krátkých intervalech, potřebu pravidelného režimu.

Adaptace probíhá vždy individuálně s ohledem na dítě a v úzké spolupráci s rodinou, která zásadně zodpovídá za průběh postupné adaptace.

Organizace vzdělávání

Dětem je vždy poskytována individuální péče, umožněn dostatek času na veškeré aktivity, aktivního pohybu. Učitel plánuje činnosti vzhledem k věku a schopnostem dětí, využívá metodu učení nápodobou, situačním učením, poskytuje dítěti pravidelný denní režim. Největší prostor je ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

Ve třídě Motýlci, kam jsou děti zařazovány, pracují s dětmi 2 paní učitelky, které se překrývají a chůva, pomáhající zajišťovat péči o tyto děti.

VI. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

MOTÝLCI + KOŤÁTKA

Třída, ve které tvoří převážnou část kolektivu nejmladší děti. Volnější režim dne reaguje na počáteční delší adaptační období, seznamování dětí s kolektivem, prostředím a průběhem dne v MŠ. Chůva pomáhá pedagogickým pracovníkům s péčí o nejmladší děti, zajišťuje individuální přístup a potřeby dětí, jejich bezpečnost. Pedagogové se zaměřují především na bezproblémový vstup do MŠ, snaží se o vytvoření základních návyků v sebe obsluze, jsou dětem oporou a vytvářejí pocit bezpečí, jistoty a důvěry. Režim dne je naplněn především volnou hrou, pohybovými aktivitami, častějším střídáním činností. Dětem je poskytnut dostatek individuálního prostoru pro zvládnutí činností v sebe obsluze, při stolování, v šatně.

LIŠTIČKY

Třída, kde větší část kolektivu tvoří střední věková skupina. Pedagogové kladou důraz na upevnování sebe obslužných návyků, zásady správného a slušného chování mezi vrstevníky i ve vztahu k dospělému. Postupné tvoření pravidel soužití v kolektivu vede k přátelské a důvěryhodné atmosféře ve třídě. Častěji je zařazována řízená činnost, s rozvojem soustředění, paměti, spolupráce ve dvojicích a skupinkách, respektu mluvčího, uplatňování již získaných poznatků.

BROUČCI

Třída předškolních dětí a dětí s odkladem školní docházky. Celý program je zaměřen na přípravu dětí do ZŠ. Pedagogové důsledně dbají na dotváření základních pravidel slušného chování, podporují samostatnost a zdravé sebevědomí, spolupráci mezi dětmi, správnou výslovnost, držení tužky a využití grafomotorických cvičení, lerngymnastiky. Dotváření osobnosti předškolního dítěte ve všech oblastech – biologické, psychologické, interpersonální, sociální a environmentální. To vše v úzké spolupráci s rodiči, základní školou, poradkyní PPP a logopedem.

Pracují s dětmi s OPŠD individuálně, především rozvíjejí oblasti, které byly doporučeny v opatřeních z Vyšetření školní zralosti od PPP. Jejich pokroky jsou pravidelně zaznamenávány, samozřejmá je úzká spolupráce s rodinou.

Dle zájmu probíhá hravá výuka hry na zobcovou flétnu.

Společně se děti setkávají při pobytu na školní zahradě, při divadlech a kulturních vystoupeních. v průběhu roku jsou plánované společné akce a setkání (Den strašidel, vánoční pozvánky a představení, Tři králové, karneval, Dny Země, Dny dětí...), výlety.

Pravidla zařazování do jednotlivých tříd

Děti jsou zařazovány do tříd dle věku, všechny třídy jsou heterogenní, většinou ve dvou věkových skupinách.

Kritéria přijímání

Kritéria přijímání jsou zveřejněna na webových stránkách, průběh a podmínky přijímacího řízení ve školním řádu. Zákonní zástupci jsou s nimi seznámeni při zápise. Informovanost zajišťuje ředitelka školy. Zápis probíhá formou hravých odpolední, zákonní zástupci mají možnost prohlídky prostor tříd a na dotazy. Za organizaci zodpovídá ředitelka školy a její zástupkyně.

Výčet činností při souběžném působení dvou učitelů ve třídě

V každé třídě je zajištěno překrývání pedagogů v organizačně náročnějších částech režimu dne - zajištění skupinové práce různých věkových skupin, přípravě a průběh pobytu venku, zajištění oběda a přípravě na odpočinek u nejmladších dětí, kde jejich péči pomáhá zajišťovat i školní asistent.

VII. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program nese název „Svět kolem nás“, a celou jeho strukturou se prolínají tři hlavní myšlenky a cíle:

- mám rád sebe, proto žiju zdravě a vím, že pohyb znamená život
- máme se rádi pospolu a v rodině
- máme rádi přírodu.

Proč zrovna tyto tři oblasti?

- ❖ Zdravý a zodpovědný přístup k sobě i ostatním – to je záměr působení nejen ve vztahu k dětem, ale i k rodičům. Uvědomění si, že každý má určitá práva, ale zároveň z toho vyplývající i povinnosti. Ke zdravému a spokojenému soužití je potřeba bojovat sám za sebe, ale i tolerovat ostatní a spolupracovat s nimi.

A že výchova ke zdravému životnímu stylu podporuje celkový rozvoj dítěte a potlačuje:

- častou nemocnost dětí respiračními chorobami a jejich komplikace
- sníženou imunitu dětí
- častější vady držení těla
- celkově se snižující tělesnou zdatnost
- špatné stravovací návyky, opomíjení významu pitného režimu
- nechut' dětí i dospělých k pohybu
- negativní chování dětí ve vzájemných vztazích (vliv TV a videa).

Zdá se, že v dnešní hektické době vážně komunikace nejen mezi dospělými, ale i mezi rodiči a dětmi. Proto je potřeba rodiče vést k tomu, aby si uvědomily důležitost této komunikace a společně stráveného času s dětmi pro vytvoření vztahu plného lásky, porozumění, úcty a respektování.

- ❖ Protože je mateřská škola umístěna v nádherném prostředí, kde jsme přímo spjati s přírodou, každodenními činnostmi prolíná náš vztah k životnímu prostředí. Ideální jsou vycházky, turistické výlety s poznávacími náplněmi, rozličné ekosystémy jako jsou les, louky a rybníky, které nás vyzývají, abychom v dětech probudili lásku k přírodě a její ochranu. Mnohé děti, ač bydlí tak blízko u lesa nebo rybníka, neznají je. A proto je důležité zapojit do programu environmentální výchovy i rodiče. Důležité je, aby se i všichni zaměstnanci, podíleli na ekologizaci provozu a byli svým příkladem vzorem pro děti. A to nejen v otázkách ekologie, ale také z hlediska zdravého životního stylu, péče o sebe, mít se rád, neubližovat sobě, nikomu jinému a dokázat se bránit a předcházet šikaně a projevům nesnášenlivosti a násilí.

Dlouhodobé cíle vycházející z myšlenek ŠVP

- ❖ Pěstovat v dětech stálou potřebu pohybu tak, aby v něm nacházely radost a stal se neoddělitelnou součástí jejich života. Vést děti k vědomí, že pohyb je nezbytný ke zdraví člověka.
- ❖ Pěstovat v dětech vztah ke své osobě tak, aby věděly, že zdravé tělo i duše jsou potřebné pro to, aby člověk mohl prožít hodnotný život. Vést děti k tomu, aby uměly rozlišovat to, co je potřebné pro život: pohyb, sport, zdravá strava, pobyt v přírodě, vyvážená práce střídaná s odpočinkem, pitný režim. A co je škodlivé: nedostatek pohybu, pasivita, špatné stravovací návyky, kouření, alkohol, drogy, nadměrné sledování televize, nadměrná konzumace léků, nedostatečná hygiena.
- ❖ Chápat vztahy a souvislosti mezi jevy, hlavně mezi příčinou a důsledkem v souvislosti mezi pohybem, zdravím a přírodou. Dodržovat zásady zdravého stravování.
- ❖ Do projektu výchovy ke zdraví, ochraně životního prostředí zapojit všechny pracovníky školy. Stále budovat estetické a ekologické prostředí. Vytvářet mezi všemi pracovníky školy dobré vztahy, vést je k tomu, aby byli příkladem zdravého životního stylu.
- ❖ Respektovat zásady psych. hygieny pedagogického procesu (střídání činností, individuální přístupy, respektování osobního tempa, potřeby pohybu, spontánní činnosti dětí apod.)
- ❖ Do výchovného procesu integrovat všechny děti.
- ❖ Respektovat požadavky rodičů v přístupu k jejich dětem, úzce s nimi spolupracovat, vytvářet atmosféru důvěry.
- ❖ Spolupracovat s odborníky: Mgr. Z. Matouškovou z PPP Pardubice, zdravotnictví, SPC Svítání Pardubice, SPC Hradec Králové, logopedickými odborníky a jinými institucemi: MěÚ, ZŠ, místními podnikateli, Ekologickým centrem Paleta v Pardubicích.

Prostředky k naplnění dlouhodobých cílů

- ❖ Seznamovat s koncepčními záměry rodiče, městský úřad, veřejnost, snažit se získat jejich zájem o spolupráci a finanční podporu.
- ❖ Postupně vybavovat MŠ tělovýchovným nářadím, náčiním a pomůckami, které podporují přirozený pohyb dětí, stále zkvalitňovat prostředí nejen v MŠ, ale i školní zahradu.
- ❖ Zkvalitňovat odbornou úroveň učitelek v oblasti zejména pohybového a tělesného rozvoje dětí, fyziologie, dětské psychologie, environmentální výchovy, komunikace s rodiči a veřejností apod. formou osobního studia a zejména odborných seminářů.
- ❖ Těsněji spolupracovat s rodinou, vzbuzovat u rodičů zájem o danou problematiku – vést rodiče k tomu, aby se více zajímaly o náplň dne, který děti v MŠ prožijí. Např. častější komunikace s třídní učitelkou, účast na schůzkách, zájem o nástěnky v šatnách, zapojení do akcí MŠ nejen z povinnosti, vstup do třídy spolu s dítětem je přirozen, nabídnout odbornou literaturu z učitelské knihovny.
- ❖ Věnovat pozornost plánování dílčích úkolů a jejich vyhodnocování. Při plánování vždy vycházet ze Školního vzdělávacího programu, Minimálního

preventivního programu, výchovy k lidským právům, Programu environmentální výchovy.

- ❖ Vyhledávání sponzorů.
- ❖ Reprezentace práce MŠ na veřejnosti – pravidelné články do Jelenských listů, vystoupení dětí při rozličných příležitostech (Velikonoční jarmark, Den matek, Vánoce a jiné), akce pro obyvatele DPS, Školková vernisáž na chodbách MŠ, Dny otevřených dveří, Zahradní slavnost s účastí veřejnosti).
- ❖ Spolupráce s odborníky (pediatr, psycholog, speciální pedagog, logoped apod.).
- ❖ Spolupráce s Ekocentrem Paleta Pardubice, využití nabídek programů týkajících se životního prostředí, využívání odborné literatury a seminářů na toto téma. Zapracovávat enviromentální výchovu do třídních programů, zkvalitňovat a obohacovat průběh oslav Týdne Země, ekologizace provozu školy (šetření energiemi, třídění odpadu, odebírání ekologických úklidových prostředků a dalších).
- ❖ Vytvářet zaměstnancům prostředí, ve kterém se cítí dobře a spokojeně. Posilovat vztahy mezi provozním a pedagogickým personálem, podporovat týmovou práci na projektech vycházejících ze ŠVP MŠ.

Metody a formy práce s dětmi

- ❖ *metoda prožitkového učení*
- ❖ *metoda kooperativního učení hrou a činností dětí*

Probíhá a naplňuje se formou toho, co je založeno na přímých zážitcích dítěte, podporuje dětskou zvědavost, radost z učení, zájem poznávat další nové věci. Je důležité poskytovat dětem dostatek prostoru pro spontánní nápady a hru. Maximálně využít dětskou nápaditost, nezávazné hry rozvíjené na základě svého zájmu.

Specifickou formou je didakticky zacílená činnost, která je pedagogem přímo nebo nepřímo motivována a je využívána při práci v menší skupince dětí či individuálně.
- ❖ *metoda situačního učení*

Formy práce s dětmi založené na využití situací, které dítěti naskytnou během dne a pomocí srozumitelné praktické ukázky souvislostí lépe pochopí, jak se zachovat a proč
- ❖ *metoda spontánního sociálního učení*

Formy práce, které vychází z principu přirozené nápodoby, proto je potřeba být pro děti vzorem ve všech situacích.

VIII. OBSAH ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

ŠVP je rozdělen do třech základních integrovaných bloků, které vycházejí z hlavních myšlenek uvedených v charakteristice programu, cílů a záměrů RVP pro mateřské školy. Každý blok obsahuje charakteristiku, hlavní vzdělávací cíle a všeobecnou vzdělávací nabídku činností, které jsou průřezem všech vzdělávacích oblastí – biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní, environmentální. Tyto bloky jsou výchozím bodem pro tvoření jednotlivých třídních vzdělávacích programů. Jsou závazné pro všechny pedagogy. Při vytváření třídních vzdělávacích programů si pedagog zvolí určité kompetence, očekávané výstupy všech vzdělávacích oblastí, konkrétní vzdělávací nabídku. Prostředky, metody a formy k jejich naplňování se budou lišit v návaznosti na klima třídy, věkové složení, zaměření pedagogů.

Třídní programy slouží jako nabídka, skutečná a aktuální náplň vzdělávání je zaznamenávána v osobních sešitech příprav a následně v třídních knihách. Veškerá vzdělávací nabídka je koncipována tak, aby u dětí rozvíjela a utvářela základy klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- pozoruje, zkoumá a objevuje
- orientuje se v prostředí a dění okolo něj
- učí se spontánně, ale i vědomě, získané poznatky využije při dalším učení
- odhaduje své síly, a pokud dostává uznání, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, na které stačí
- užívá logických, matematických i empirických postupů, užívá číselných a matematických pojmů
- rozlišuje řešení, která jsou funkční, a která ne, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, nebojí se chybovat

Komunikativní kompetence:

- ovládá řeč, samostatně vyjadřuje své myšlenky, rozumí slyšenému, vede dialog
- vyjadřuje své myšlenky a pocity různými prostředky (řečové, výtvarné, dramatické, hudební), domlouvá se gesty, symboly
- komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- rozšiřuje si slovní zásobu, využívá k tomu různé prostředky (knížky, encyklopedie, audiovizuální technika a další)

Sociální a personální kompetence:

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za sebe a své jednání odpovídá
- je citlivý a ohleduplný k druhým, ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, umí se domluvit a spolupracovat, spolupodílí se společných rozhodnutích
- dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla
- napodobuje modely mezilidských vztahů, chápe toleranci k odlišnostem mezi lidmi

- vzniklé konflikty řeší dohodou a chápe, že ubližování a agresivita se nevyplácí

Činnostní a občanské kompetence:

- organizuje a plánuje své hry, dokáže rozpoznat své silné a slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, chápe, že se může rozhodovat svobodně, ale že také za své nápady zodpovídá
- váží si práce druhých a k práci a učení přistupuje zodpovědně
- zajímá se o druhé, chápe, že zájem o dění kolem sebe je lepší než lhostejnost a nevšímavost
- spoluvytváří pravidla soužití s vrstevníky, má dětskou představu o základních lidských právech
- uvědomuje si, že se podílí na vytváření prostředí, ve kterém žije
- dbá na svoje zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdraví své i ostatních

INTEGROVANÉ BLOKY

1. MÉ ZDRAVÉ JÁ A PROSTŘEDÍ KOLEM NÁS

Charakteristika: V adaptačním období poznáváme, objevujeme vše nové, seznamujeme se s kolektivem, prostředím školky, režimem dne. Ale také s okolím, zahradou, městem, kde bydlíme. Uvědomujeme si rozdíl mezi městem a vesnicí, jedeme do Pardubic, Holic, Chocně a jdeme na Dolní Jelení. Děti si uvědomují sebe sama, odhadují své možnosti, společně vytvářejí pravidla soužití v kolektivu s ostatními, kde chrání zdraví své i ostatních.

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti, zdravotně zaměřené činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové hry
- grafické činnosti
- činnosti související s oblastí osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu
- činnosti zaměřené na poznávání lidského těla, směřující k ochraně zdraví a bezpečnosti
- relaxační a odpočinkové činnosti

- příležitosti a činnosti k prevenci úrazů a nemoci

Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností, jazykových a komunikativních dovedností
- rozvoj paměti a pozornosti
- posilování zvědavosti, zájmu, radosti z objevování
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj pozitivních citů k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání, schopnosti vytvářet vztahy rozvíjet city
- získat schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- artikulační, sluchové, rytmické hry, slovní hádanky
- komentování zážitků a aktivit, diskuse
- poslech a sledování pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co slyšelo
- prohlížení a „čtení knížek
- hry zaměřené na rozlišování zvuků
- přímé pozorování objektů a jevů v okolí dítěte
- záměrné pozorování, pojmenování vlastností předmětů, manipulace s nimi, zkoumání
- smyslové hry
- spontánní a námětová hra
- hry se zaměřením na tvořivost a fantazii
- hledání odpovědí na otázky, práce s knihou, obrázky
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, seznámení s denním řádem
- výlety do okolí – podzimní les, naše obec, výlet do Holic a Pardubic
- dramatické činnosti a pantomima (situace chování lidí, prevence úrazů, řešení konfliktů).

Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si schopností a dovedností pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem
- posilování prosociálního chování, vytváření postojů (tolerance, respekt, přizpůsobivost a další)
- ochrana soukromí a bezpečí ve vztazích s ostatními

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- dramatické, hudební, výtvarné hry a činnosti, hudebně pohybové hry
- společenské hry, společné aktivity
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
- aktivity podporující sblížení dětí, uvědomění si vztahů mezi lidmi
- četba, vyprávění, poučení z příběhů a pohádek s etickým obsahem
- hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti, půjčení si hraček, střídat se, pomoci si

Dítě a společnost

Vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel soužití, jejich spoluvytváření a pochopení

- rozvoj základních návyků, postojů a dovedností, chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- osvojení základních poznatků o prostředí, ve kterém žije

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a aktivity, vedoucí k přirozené adaptaci
- setkávání a vytváření aktivit hudebních, literárních, dramatických, divadelních
- hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí, řešení situací ve vztazích, mravních hodnot (dobro, zlo, spravedlnost, upřímnost, pravda)
- praktické ukázky ze života a práce lidí

Dítě a svět

Vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, kde žije, vytvářením pozitivního vztahu
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vytváření bezpečného a zdravého prostředí
- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci
- poučení o možných nebezpečných situacích

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené na orientaci v obci
- poučení o nebezpečí a ochraně zdraví
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse, poslech, objevování)
- poznávání ekosystému les, praktické pozorování, pokusy
- ekohry a činnosti přispívající k ochraně životního prostředí

2. JÁ A MÍ BLÍZCÍ, TO JSOU LIDÉ KOLEM NÁS

Charakteristika: Při společných hrách a činnostech si uvědomujeme sílu, důležitost a sounáležitost s rodinou a skupinou vrstevníků. Je nám dobře a cítíme se v bezpečí, společně připravujeme a těšíme se na společné školkové akce a strávené chvíle v kruhu rodiny a kamarádů. Nezapomeneme ani na obyvatele v domě s pečovatelskou službou. Seznamujeme se s různými profesemi, i ve spolupráci s rodiči, prakticky je poznáváme při návštěvě u kadeřnice, na poště, v obchodě, v truhlárně, u švadleny... v Horním Jelení.

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti, zdravotně zaměřené činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové činnosti
- činnosti související s oblastí osobní hygieny, stolování, oblékání (den x noc)
- relaxační a odpočinkové činnosti

Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností, jazykových a komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj pozitivních citů k sobě
- podpora a rozvoj zájmů o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání, schopnosti vytvářet vztahy rozvíjet city a prožívat je

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- artikulační, sluchové, rytmické hry, slovní hádanky
- komentování zážitků a aktivit, diskuse, samostatný projev na dané téma
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech a sledování pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co slyšelo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv (Mikuláš, vánoční besídka)
- prohlížení a „čtení knížek
- přímé pozorování objektů a jevů v okolí dítěte
- záměrné pozorování, pojmenování vlastností předmětů, manipulace s nimi, zkoumání
- konkrétní operace s materiálem – třídění, uspořádání, odhad, porovnávání atd.
- spontánní a námětová hra
- hry a činnosti se zaměřením na tvořivost a fantazii
- práce s knihou, obrázky
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů části den x noc
- při řešení myšlenkových a praktických problémů hledá různé možnosti
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj paměti
- činnosti podporující rozvoj elementárních číselných a matematických pojmů
- činnosti zajišťující spokojenost, radost a pohodu
- činnosti umožňující samostatný projev, vystupování
- estetické a tvůrčí aktivity
- dramatické činnosti (napodobování různých typů chování člověka, situace v rodině, řemesla a povolání)

Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle:

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- posilování prosociálního chování, vytváření postojů (tolerance, respekt, přizpůsobivost a další)
- rozvoj kooperativních dovedností
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- dramatické, hudební, výtvarné hry a činnosti, hudebně pohybové hry
- společenské hry, společné aktivity
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti
- aktivity a hry, přirozené a modelové situace, při nichž se dítě učí přejímat a respektovat druhého
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
- aktivity a hry, přirozené a modelové situace, při nichž se dítě učí přejímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí – rodina, zaměstnání
- aktivity podporující sblížení dětí, uvědomění si vztahů mezi lidmi
- četba, vyprávění, poučení z příběhů a pohádek s etickým obsahem
- hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti, půjčení si hraček, střídat se, pomoci si

Dítě a společnost

Vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat a podílet se, náležet k tomuto společenství
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
- rozvoj základních návyků, postojů a dovedností, chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- vytváření povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňujících dětem spolupodílet se na průběhu a výsledcích
- přípravy a realizace besídky, Mikulášské nadílky, Tří králů, karnevalu
- setkávání a vytváření aktivit hudebních, literárních, dramatických, divadelních
- hry zaměřené na poznávání různých společenských rolí, řešení situací ve vztazích, mravních hodnot (dobro, zlo, spravedlnost, upřímnost, pravda)
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění

Dítě a svět

Vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, kde žije, vytvářením pozitivního vztahu – MŠ, rodina
- vytváření povědomí o přírodním a kulturním prostředí, jeho rozmanitosti a změnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, vycházky do okolí
- sledování akcí v obci, aktivní účast – Martinská jízda, Vánoční trhy, vystoupení pro obyvatele DPS, společné akce se ZŠ
- poučení o nebezpečí a ochraně zdraví
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse, poslech, objevování)
- praktické užívání, nástrojů, hraček a předmětů
- hry a aktivity na téma dopravy
- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte

3. PŘÍRODA KOLEM NÁS

Charakteristika: Žijeme v souladu s přírodou, jsme její součástí, a proto se k ní správně chováme a chráníme ji. Využíváme podmínky toho, že žijeme v přírodě. A tak máme vždy možnost pozorovat a zkoumat ekosystémy okolo naší školky – les, louka, rybníky, potok. Poznatky a přírodniny přinášíme do MŠ, kde je prakticky využíváme k pozorování, pokusům, tvoření a dalším činnostem. Vždyť Země má svůj svátek, tak to s ní oslavíme. Dáme jí nejhezčí dárek, budeme jí chránit a pečovat o životní prostředí.

Také rádi využijeme pozvání rodičů k návštěvě, kde děti pozorují domácí zvířata, poznají, jak se o ně pečuje, čím se živí. Pořádáme dny s domácími mazlíčky, kdy si děti mohou přinést do třídy křečka, rybičky, andulky a další. Společně s rodiči sbíráme kaštiny a žaludy, které využije hajný k zimnímu krmení lesní zvěře. Na farmě jelenů a laní pak děti názorně zvířata pozorují, obtěžkají si parohy, ujasní si důvody sběru kaštanů.

Na školní zahradě v truhlíkách a ve třídách pomocí pokusů a pěstování si děti upevňují poznatky o podmínkách a průběhu růstu, důležitost péče o rostliny. Postupně si uvědomujeme význam třídění odpadů – ve třídách papír, plast, využití kontejneru na drobný elektroodpad a samozřejmě je třídění odpadů vzniklých chodem MŠ. Všichni zaměstnanci jsou vzorem a jdou příkladem.

Dítě a jeho tělo

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj pohybových schopností
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční pohybové činnosti jako chůze, běh, poskoky, lezení a nelokomoční jako změny poloh, pohybu těla na místě a jiné např. turistika, sezonní činnosti, míčové hry
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti

- smyslové a psychomotorické hry
- relaxační a odpočinkové činnosti

Dítě a jeho psychika

Vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností, jazykových a komunikativních dovedností
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
- rozvoj paměti a pozornosti
- rozvoj tvořivosti
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
- rozvoj pozitivních citů k sobě, poznávání sebe sama
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi (projekty ke Dni Země)

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- artikulační, sluchové, rytmické hry, slovní hádanky
- komentování zážitků a aktivit, diskuse, individuální a skupinová konverzace
- poslech čtených a vyprávěných pohádek a příběhů
- prohlížení a „čtení knížek
- přímé pozorování objektů a jevů v okolí dítěte
- hry a činnosti zaměřené na poznávání zvuků
- konkrétní operace s materiálem – třídění, uspořádání, odhad, porovnávání a další
- spontánní a námětová hra
- hry a činnosti se zaměřením na tvořivost a fantazii
- smyslové hry
- práce s knihou, obrázky
- při řešení myšlenkových a praktických problémů hledá různé možnosti
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj paměti
- činnosti podporující rozvoj elementárních číselných a matematických pojmů
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem
v nichž může být dítě úspěšné
- výlety do okolí

Dítě a ten druhý

Vzdělávací cíle:

- posilování prosociálního chování, vytváření postojů (tolerance, respekt, přizpůsobivost a další)
- rozvoj kooperativních dovedností

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- společenské hry, společné aktivity
- kooperativní činnosti ve dvojicích a skupinkách
- aktivity a hry, přirozené a modelové situace, při nichž se dítě učí přejímat a respektovat druhého

Dítě a společnost

Vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat a podílet se, náležet k tomuto společenství

- rozvoj základních návyků, postojů a dovedností, chovat se prosociálně, aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí
- vytváření povědomí o mezilidských vztazích a morálních hodnotách ve vztahu k přírodě
- rozvoj společenského i estetického vkusu
- učit se porozumět i neverbálnímu projevu komunikace

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na průběhu a výsledcích
- receptivní slovesné, literární, výtvarné a dramatické činnosti
- setkávání a vytváření aktivit na ochranu přírodního prostředí

Dítě a svět

Vzdělávací cíle:

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale i poškodit
- vytváření povědomí o přírodním a kulturním prostředí, jeho rozmanitosti a změnách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, planetou Zemí

Všeobecná vzdělávací nabídka:

- přirozené pozorování blízkého prostředí, okolní přírody, vycházky do okolí, ekohry
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí, zvířata a okolní krajinu
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- kognitivní činnosti (kladení otázek, hledání odpovědí, diskuse, poslech, objevování)
- práce s literárními texty, encyklopediemi, obrazovým materiálem, vyhledávání informací v médiích
- poznávání ekosystémů, podmínek život

IX. EVALUAČNÍ PLÁN

Evaluace je proces průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek vzdělávání, realizovaný uvnitř i vně školy, který se odehrává v několika na sebe navazujících a neustále se opakujících fázích. Poznatky získané tímto průběžným vyhodnocováním nám slouží k vytvoření zpětné vazby v kvalitě práce pedagogů a podmínek, ve kterých vzdělávací proces probíhá. **Nejedná se o jednorázové a náhodné hodnocení, ale o proces systematicky probíhající podle evaluačního a hospitačního plánu.**

OBLASTI A CÍLE:

Proto, aby naše výchovná práce měla smysl, aby naplňovala cíle školního a třídních programů, aby všechny zainteresované strany (tzn. děti, rodiče, učitelky, pracovní kolektiv, veřejnost....) byly spokojené. Proto je třeba vyhodnocovat různé oblasti, týkající se naší každodenní výchovné práce, autoevaluovat svoji vlastní práci a vycházet ze závěrů tohoto vyhodnocování. U každé oblasti jsou zpracovány metody a formy umožňující evaluaci, četnost a zodpovědnost pracovníků, kteří vyhodnocování a sledování provádějí. Nakonec tabulky, kde jsou zpracována kritéria umožňující závěrečné hodnocení školy jako celku.

Na základě výsledků směřuje evaluace k těmto základním cílům:

- a. zlepšovat kvalitu výchovně-vzdělávacího působení,
- b. přispět ke stanovení priorit rozvoje školy,
- c. posílit spolupráci školy s rodiči a ostatními subjekty
- d. posílit sebevědomí pedagogů školy.

Oblasti evaluace jsou:

I. Podmínky vzdělávání:

- a) Věcné
- b) Životospráva
- c) Psychosociální
- d) Organizace vzdělávání
- e) Řízení školy
- f) Personální a pedagogické
- g) Spoluúčast rodičů, veřejnosti, ostatních institucí

II. Hodnocení průběhu vzdělávání:

- Naplňování cílů ŠVP
- Zpracování a realizace integrovaných bloků

III. Individuální výsledky vzdělávání u dětí

IV. Pedagogická evaluace

PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

a) Věcné podmínky

- Kontrola vybavení a jeho bezpečnosti a odpovídajícího množství při každodenních činnostech
  - **Kdy:** denně **Kdo:** všichni zaměstnanci
- Revize
  - **Kdy:** dle předepsaných intervalů **Kdo:** ředitelka školy
- Vybavení zahrady, bezpečnost
  - **Kdy:** denně při používání, 14denně kontrola určenou p.uč., 1x ročně revizní kontrola

b) Životospráva

- skladba jídelníčku, dodržování technologických postupů
  - **Kdy:** týdně, denně **Kdo:** vedoucí školní jídelny, kuchařka ředitelka – kontrola postupů dle plánu kontrol
- pitný režim, přizpůsobení pravidelného denního režimu
  - **Kdy:** denně **Kdo:** kuchařka, učitelky
- vytvoření přirozeného vzoru
  - **Kdy:** denně **Kdo:** všichni zaměstnanci, ředitelka

c) Organizace, vytváření psychosociálních podmínek

- vytváření zdravého, bezpečného, laskavého a vstřícného prostředí
  - **Kdy:** denně **Kdo:** všichni zaměstnanci
- slovní a písemné vyhodnocení
  - **Kdy:** dle plánu hospitací, porad **Kdo:** ředitelka
  - **Kdy:** po ukončení tématu TVP **Kdo:** učitelky
  - **Kdy:** pololetně v hodnocení klima třídy **Kdo:** učitelky

d) Řízení MŠ

- seznámení s povinnostmi, pravomocemi a úkoly
  - **Kdy:** při nástupu do zaměstnání, před začátkem školního roku
  - **Kdo:** ředitelka
- funkční informační systém
  - oběžníky, dotazníky, porady, nástěnky, osobní jednání
  - **Kdy:** dle potřeby a plánu **Kdo:** ředitelka
- Jelenské listy, hlášení, pozvánky, webové stránky
  - **Kdy:** čtvrtletně, dle potřeby **Kdo:** zástupkyně ředitelky
- plán hospitací, plán kontrol
  - **Kdy:** dle časového plánu **Kdo:** ředitelka

e) Personální a pedagogické zajištění

- **Kdy:** dle potřeby, na začátku školního roku **Kdo:** ředitelka

f) Spoluúčast rodičů, veřejnosti, ostatních institucí

Veřejnost

- informace o průběhu šk.roku, o pořádaných, aktivitách v Jelenských listech, webových stránkách
  - **Kdy:** 3x ročně **Kdo:** ředitelka, zástupce ředitelky
- pozvánka pro „neškolkové“ děti a ZŠ na divadelní představení
  - **Kdy:** 6x ročně **Kdo:** ředitelka
- pozvánka na Zahradní slavnost a Dny otevřených dveří
  - **Kdy:** 2x ročně **Kdo:** ředitelka
- kulturní vystoupení pro obyvatele DPS, vítání občánků, akce MěÚ, RK
  - **Kdy:** 3x ročně **Kdo:** zástupkyně ředitelky + pověřená uč.
- tablo předškolních dětí
  - **Kdy:** 1x ročně – květen, červen **Kdo:** třídní uč. v předškolní třídě

Městský úřad

- jednání a pracovní schůzky s členy rady MěÚ Horní Jelení, starostou
  - **Kdy:** čtvrtletně, dle potřeby **Kdo:** ředitelka
- pozvánka zástupců MěÚ na oslavy a významné akce MŠ
  - **Kdy:** 2x ročně **Kdo:** ředitelka
- spolupráce s technickým personálem MěÚ při údržbě okolí a budovy, drobných opravách, při akcích pro děti, spojené se zaměřením MŠ na ekologii
  - **Kdy:** celoročně **Kdo:** ředitelka, EVVO učitelka
- vyhodnocení vnitřních kontrol a auditů
  - **Kdy:** 1x ročně **Kdo:** ředitelka

Spolupráce s rodiči

- poskytování individuálních konzultací
  - **Kdy:** průběžně **Kdo:** třídní učitelky
- třídní schůzky a setkání s rodiči a dětmi se zajímavými náměty
  - **Kdy:** 2x – 3x ročně **Kdo:** třídní učitelky
- informace na nástěnkách
  - **Kdy:** průběžně **Kdo:** třídní učitelky
- motivace k účasti na ostatní akce
  - besídky, brigády, výstavy, divadla, Dny otevřených dveří, „zvykací týden“, spolupráce s Rodičovským klubem
  - **Kdy:** v průběhu celého šk. roku **Kdo:** ředitelka, třídní učitelky
- dotazník – hodnocení práce školy rodiči
  - **Kdy:** 2x ročně **Kdo:** zástupkyně ředitelky

- schránka důvěry – možnost anonymních podnětů
  - o **Kdy:** celoročně **Kdo:** zástupkyně ředitelky

Spolupráce se základní školou

- pořádání společných akcí, většinou ve spolupráci s 1. třídou a s vedením školy
  - o **Kdy:** celoročně **Kdo:** uč. v předškolní třídě, ředitelka
  - o hospitace v 1. třídě, třídní schůzka s účastí p.učitelky ZŠ, účast p.učitelky MŠ při zápisu do 1.třídy
  - o Drakiáda, Mikulášská nadílka v MŠ, divadelní představení v MŠ, vánoční besídka v 1. třídě ZŠ, zimní a letní olympiáda, společný školní výlet, návštěva v 1.třídě před zápisem a vstupem do ZŠ

Kriteria vyhodnocení úrovně podmínek vzdělávání

	+ ano, vyhovuje	+ - ano, vyhovuje částečně	- ne, nevyhovuje
Věcné podmínky			
Vybavení tříd je přizpůsobeno požadavkům dětí ve všech oblastech (věkové, tělesné, estetické, bezpečné..)			
Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí			
Hygienické zařízení a vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny hygienickým požadavkům, odpovídají počtu dětí			
Zahrada i ostatní venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy a umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity			
Životospráva			
Skladba jídelníčku vyhovuje normám a předpisům, je pestrý, vyvážený a promyšlený			
Pitný režim je zabezpečen po celý den, děti jsou vedeny k jeho využití			
Denní režim je přizpůsoben k uspokojování základních potřeb dětí (strava, pití, pohyb, relaxace, volné aktivity, pobyt venku) a reaguje na aktuální situace			
Psychosociální podmínky			
Klíma třídy je vlídné, přátelské a bezpečné			
Podpora osobnostního a sociálního rozvoje dětí, jejich sebedůvěry, sebeúcty, vzájemného respektování a tolerance			
Adaptace dětí probíhá postupně a ve			

spolupráci s rodiči			
Využívání metod aktivního, prožitkového poznávání, experimentování, manipulování, objevování s využitím aktivní spoluúčasti dětí			
Jsou vytvářena jasná pravidla soužití v kolektivu, jsou pochopena a dodržována			
Všichni zaměstnanci i rodiče jsou každodenním a přirozeným vzorem			
Organizace			
Denní režim je dostatečně pružný a reaguje na individuální možnosti dětí			
V denním programu jsou zařazovány volné i řízené pohybové aktivity			
Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený			
Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti			
Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí			
Pro realizaci všech plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.			
Řízení MŠ			
Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny			
Je vytvářeno ovzduší vzájemné důvěry, zaměstnanci se zapojují do řízení a chodu MŠ, je respektován jejich názor			
Pravidelně probíhá kontrolní a evaluační činnost			
Výsledky evaluace jsou využívány při další práci			
MŠ spolupracuje se zřizovatelem, ZŠ, PPP, jinými organizacemi v obci (přehled je přílohou Vlastního hodnocení školy)			
Personální a pedagogické zajištění			
Pedagogové mají odpovídající kvalifikaci			
Mají zájem a využívají nabídky DVPP			
Pracovní doba je organizována tak, aby byla vždy zajištěna optimální péče o děti a nedocházelo k přetěžování zaměstnanců			
Pedagogové dávají podněty ke speciálním vyšetřením, a to vždy ve spolupráci s rodiči			
Pedagogové jednají profesionálně			
Spoluúčast rodičů			
Rodiče důvěřují pedagogům, vytvářejí partnerství ve výchově			

Rodiče se podílejí na dění v MŠ			
Rodičovský klub spolupracuje a spoluorganizuje akce pro děti			
Spolupráce s rodiči probíhá i na základě zpětné vazby z informací z dotazníků, schránky důvěry			
Rodiče se účastní informativních schůzek			
Je poskytnuto dostatek prostoru pro sdělení informací o dětech, možnost vstupování do třídy účast ve hře dítěte a další			
Informativní nástěnky jsou aktualizovány, odpovídají tématu, jsou esteticky upraveny			

NAPLŇOVÁNÍ CÍLŮ PROGRAMU + HODNOCENÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ

Pozorování

- naplnění očekávaných cílových kompetencí, oblíbenost činností, opravdový zájem dětí o činnosti, zaujetí a reakce dětí, byla rozvíjena samostatnost a schopnost učení, mohly děti spolupracovat, podílely se aktivně na plnění zadaných úkolů...
Kdy: denně **Kdo:** třídní učitelky –
individuální postřehy zaznamenávat do sešitů příprav

Rozhovor

- S dítětem na dané téma, v komunitním kruhu
- S kolegyní na třídě, s rodiči – informovanost, zpětná vazba.
Kdy: denně, s rodiči dle potřeby + třídní schůzky 3x v roce **Kdo:** třídní učitelky

Písemné záznamy

- Kdy:** po ukončení podtéma + celkové vyhodnocení celého integrovaného celku
- Kdo:** třídní učitelky

Kriteria pro vyhodnocování

	+	+ -	-
	ano, vždy	ano, pouze někdy chybí	ne
Plnění cílů vzdělávání			
soulad výuky s cíli ŠVP			
přiměřenost cílů věku a individ. potřebám dětí ve sledované činnosti			
Návaznost na předcházející témata			
Nabídka činností vychází z cílů ŠVP			
Nabídka činností děti zaujala, podpořila zvědavost a radost z poznávání nového			
Materiální podpora výuky			

vhodnost vybavení a uspořádání prostředí vzhledem k cílům a činnostem			
účelnost využití her, pomůcek, popř. didaktické techniky			
Formy a metody			
Naplnění očekávaných kompetencí a výstupů			
podpora sebedůvěry, sebeúcty, vzájemného respektování a tolerance			
možnost seberealizace dětí, jejich aktivního a emočního zapojení do činností, uplatnění individuálních možností, potřeb a zkušeností			
využívání metod aktivního, prožitkového poznávání, experimentování, manipulování			
účelnost výuky frontální, skupinové a individuální			
vyváženost rolí učitele jako organizátora dění a jako zdroje informací			
vhodná forma kladení otázek			
respektování individuálního tempa, možnost relaxace dětí			
Motivace dětí			
dostatečná aktivita a zájem dětí			
osobní příklad pedagoga			
návaznost na konkrétní osobní prožitek, poznatek			
vliv kladného hodnocení na motivaci dětí			
Interakce a komunikace			
klima třídy			
akceptování stanovených pravidel komunikace mezi učitelkou a dětmi i mezi dětmi navzájem			
možnost vyjadřování vlastního názoru dítěte, argumentace, diskuse			
vzájemné respektování, výchova k toleranci			
vyváženost verbálního projevu učitelky a dětí, příležitosti k samostatným řečovým projevům dětí, rozvoj komunikativních dovedností dětí			
Splnilo zvolené téma očekávání, naplnilo kompetence a prolínaly se činnosti za všech oblastí TVP			
Hodnocení dětí			
věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení			
respektování individuálních schopností dětí při hodnocení			
využívání hodnocení dětí, doplňování materiálů osobnostních charakteristik			
ocenění pokroku			

INDIVIDUÁLNÍ VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Pozorování

- vztahy k uč., dětem, ostatním dospělým, k hračkám, osvojení základů spol. chování.
- sebeobsluha
- tělesná zdatnost, hrubá a jemná motorika, laterarita, osobní tempo
- rozumová vyspělost – řeč, paměť, barvy, tvary, prostorová představivost, soustředění.
- výtvarné a pracovní schopnosti – držení tužky a nástrojů, kresba postavy, zaplnění
- hudební a dramatické schopnosti – rytmus, intonace, napodobování, pohyb v prostoru.
- probíhající adaptace
- individuální práce s dítětem

Kdy: při každodenních činnostech **Kdo:** třídní učitelky – své postřehy si průběžně zaznamenávají do sešitu příprav a dle potřeby doplňují do záznamových listů dítěte

Rozhovor s rodiči

Kdy: při nástupu dítěte, při vyskytnutí problému, dle potřeby

Kdo: třídní učitelky, dle potřeby a situace i ředitelka MŠ

Rozhovor a hledání možností společně s koleyní

Kdy: dle potřeby

Kdo: učitelky na třídě

Záznamový list

Kdy: průběžně / kontrola doplňování záznamů v 1. pololetí charakteristika dítěte, 2. pololetí přehled schopností a dovedností/

+ individuální záznam dosažené úrovně rozvoje u dětí s odkladem ŠD

Kdo: třídní učitelky, v jednotlivých případech posudek PPP

Písemné vyhodnocování

- evaluace tříd – charakteristika třídy

Kdy: konec října daného školního roku

Kdo: třídní učitelky

- hodnocení tříd

Kdy: leden, červen v daném školním roce

Kdo: třídní učitelky

- individuální vyhodnocování u dětí problémových a s OPŠD

Kdy: 1x za 2 měsíce

Kdo: třídní učitelky

Kriteria vyhodnocení individuálního vývoje dětí jsou součástí Individuálních osobnostních listů, které jsou vedeny a doplňovány u všech dětí.

Postup pedagogické diagnostiky a vytváření PLPP je uveden v oddíle 4.

IV. PEDAGOGICKÁ EVALUACE

Hospitace, rozbor, vlastní hodnocení

Kdy: dle plánu hospitací
= evaluace práce pedagogů

Kdo: ředitelka

Toto vyhodnocování probíhá na základě hospitací plánovaných a náhodných.
Náhodná hospitace – sleduje připravenost pomůcek na konkrétní činnosti toho dne, vedení záznamů v třídní knize, vytváření estetického prostředí a informovanosti rodičů na nástěnkách v šatně o tématu měsíce a týdne.

Plánovaná hospitace – probíhá na základě hospitačního plánu nebo hospitací na pozvání.

Každá učitelka je předem seznámena s termínem a s tím, co budeme sledovat a vyhodnocovat.

Všechna kritéria jsou stanovena v zápisovém archu z hospitace.

Hospitační záznam MŠ

Učitelka:	Třída:
Datum:	Počet dětí:
Od – do:	
Konkrétní cíl hospitace:	
Téma:	
Cíl:	
Plánování a příprava na činnost	
<i>Kritéria:</i>	<i>Hodnocení:</i>
Jasný záměr	
Promyšlený cíl a obsah	
Stanovený očekávaný výstup – kompetence	
Návaznost na předchozí témata	
Aktivity zabezpečující všestranný rozvoj	
Materiální podmínky pro činnost	
<i>Kritéria:</i>	<i>Hodnocení:</i>

Prostředí třídy je estetické, výzdoba vypovídá o výtvarném a pracovním činnostech dětí	
Je připraven dostatek pomůcek pro aktivní práci dětí	
Je připraven dostatek materiálu pro motivaci, ukázkou, informaci, názornost	
Materiální prostředky jsou vhodné, nápadité, funkční	
Psychohygienické podmínky	
<i>Kriteria</i>	<i>Hodnocení</i>
činnost je přiměřená aktuálnímu schopnostem dětí	
spontánní a řízené činnosti jsou vyvážené	
aktivní a pasivní činnosti jsou vyvážené	
střídají se metody a formy	
jsou respektovány individuální schopnosti jednotlivých dětí	
Motivace a hodnocení dětí	
<i>Kriteria</i>	<i>Hodnocení</i>
počáteční motivace je vhodně zvolená, je aktivizující a dostatečně silná	
aktuálně je zařazována průběžná motivace, děti jsou aktivovány v souladu s individuálními možnostmi a schopnostmi	
činnosti jsou nastaveny tak, aby všechny děti mohly být v některé části úspěšné	
převažuje pozitivní hodnocení, pochvala	

Interakce, komunikace a klima třídy	
<i>Kriteria:</i>	<i>Hodnocení:</i>
mezi učitelkou a dětmi je pozitivní a emotivní vztah	
učitelka v adekvátních situacích respektuje dítě jako partnera	
učitelka využívá rovnoměrně formální i neformální autority	
učitelka respektuje právo dítěte na svůj názor	
v komunikaci převažuje dialog nad monologem	
děti mají dostatek prostoru pro sebevyjádření	
atmosféra třídy je příjemná, bez napětí a shonu	

Záznamy o DVVP

Kdy: dle plánu a potřeb MŠ vycházející z vlastního hodnocení školy a svých potřeb a zájmů

Kdo: ředitelka a daná učitelka

- individuální sebezodělávání, vzájemný rozhovor o dostupných publikacích, portálech

Vlastní hodnocení – sebereflexe

každodenní vlastní vnitřní sebehodnocení

záznamový list vlastních aktivit, vzdělávání

posouzení vlastní výchovně vzdělávací práce při vyhodnocování integrovaných bloků

krátké sebehodnocení na poradě

dotazník na konci školního roku

Rozhovor s ředitelkou školy

rozbor po hospitaci

bezprostřední hodnocení akce, splnění úkolu, nadstandardní činnosti

dle vlastní potřeby

1x ročně individuální pohovor o názorech na klima školy